

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
 Pe un an.....Lei 180—
 Pe un jumătate an.....Lei 90—
 Pe 3 luni.....Lei 40—
 Autorități și instituțiuni.....Lei 500—
 în streinătate dublu.

**ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
 LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
 CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19**

REDACȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 4. — Telefon: 7-69
ADMINISTRAȚIA:
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-86

Ce sunt organizațiile de voinici?!

Față de diversele comentarii pe cari presa de rea credință le coroborează asupra mișcării chemariste, se impune în mod firesc, o lămurire. În primul rând pentru că mulți n'au înțeles semnificația înalt morală și națională a chemarismului și în al doilea rând pentru că acei ce-au înțeles-o au căutat cu patimă și josnicie să-i dea un caracter de subversivitate și primejdie națională.

Incepând cu ziarul de otravă și disordine „Ordinea”, continuând cu „Universul”, „Indreptarea” și „Viitorul” și sfârșind cu bâzătoarea gazetă dela Cluj a lui Moritz Lapedatu — s'a dat strident aceeaș alarmă patriotardă — că viitorul țării e amenințat de anarhie, că organizațiile de voinici nu sunt decât „gârzi roșii”, „gârzi verzi”, „gârzi portocalii” și așa mai departe până ce întreg vocabularul invectivei a fost uzat și toate calorile curcubeului adjectivate organizațiilor de voinici.

Un singur glas din presa independentă s'a ridicat și-a schițat așa de fidel și frumos rostul „Chemării” — glasul dlui Ion Vinea — în articolul „Steaguri” din „Curentul”.

Restul presei — dl Nae Ionescu dela „Cuvântul” — față de care de altfel avem toată considerația, a înțeles organizațiile de voinici ca o depășire a ideologiei democratice și o trecere la o eră nouă de dictatură fascistă, iar dl prof. Iorga sgârșit ca totdeauna în cuvinte — da oarecum o aprobare mișcării — dar ne amintește în acelaș timp:

„Ce folos însă, dacă în România vorbesc și uneltesc trei muieri într'un colț de stradă, și se schimbă un guvern”!

In ce privește afirmația ultimă a dlui prof. Iorga, îl asigurăm că politica de culise a camarilei oculte și-a rupt colții încă în Noemvrie trecut, iar lestrurile rămase vor fi aruncate în curând peste bord.

Pentru restul campaniei de ponegrire și denaturarea semnificației mișcării chemariste — vom face câteva lămuriri fugare:

„Chemarea” — s'a născut în 1926 ca o reacțiune împotriva trădării dlor Gokdiș, Lupaș, Lapedatu. A fost una din cele mai sănătoase mișcări de regenerare morală, în vremea aceea în care fripturismul averescan prostituase orice convingere și cumpără pe bani conștiințele. „Chemarea” la început a fost în esență o organizație de tineri intelectuali, a cărei ideologie s'a cuprins în programul partidului național-tărănesc. După ce prin lupte necurmate partidul național-tărănesc a fost chemat la guvern — „Chemarea” care a jucat un mare rol în grăbirea victoriei, nu putea să rămână impasibilă.

Și-așa a trecut la al doilea punct din programul său: organizarea tineretului dela sate. Deviza „Chemării” este educarea națională și politică a tineretului rural — pentru a putea ajunge la nivelul de lumină al tineretului din alte

țări — și deci o mai mare atenție în bine față de pătura țărănească, urgentă până acum de toate guvernele.

In acest scop înainte de Sf. Paști „Chemarea” a lansat un apel, către tineretul satelor în care arată scopul și rosturile profund naționale ale organizației. În acelaș timp în vechiul Regat tineretul țărănist a început aceeaș operă în vederea unei organizări pe întreaga țară.

Primul rod al apelului nostru a fost înțelegerea organizației de voinici din județul Târnava-Mică și sfințirea celor 120 steaguri la Blaj...

Repetăm încă odată că rostul acestor organizații e profund național, cultural, social și politic.

„Chemarea” a înțeles ca o poruncă a vremii că tineretul dela sate merită o mai mare îngrijire — că intelectualul trebuie să se apropie cu suflet mai deschis și sincer de popor, pentru că plugarii sunt frații noștri rămași la glie cari fac legătura între noi și pământul strămoșesc — românesc al acestei țări.

Am început educația tinerimii prin propovăduirea iubirii de țară, de neam, de limbă și de lege! La Blaj „Voinicii” au jurat în primul rând credință eternă Regelui! Prin conferințele cu caracter cultural, igienic, economic și

social înscrise în programul nostru „Chemarea” îndăjduiește să ridice în curând nivelul tineretului rural românesc la lumina civilizației și a culturii care străbate azi tineretul din alte țări, mai avansate decât noi...

Pe steagul nostru nu e scris nici ură, nici învrăjdire, nici anarhie, pe steagul nostru nu fâlfâie decât iubirea față de popor și conducerea țării prin popor. Principiul suveranității naționale care este esența oricărei democrații reale — trebuie așezat pe primul plan. Trebuie ridicat și reabilitat.

In acest sens trebuie să înțelese și declarațiile dela Cluj ale dlui ministru Vaida — cari au fost tălmăcite și răstălmăcite în qâtea forme.

Nu suntem organizații de conspiratori — a spus-o de altfel la Blaj așa de apăsător dl ministru Voicu Nițescu — organizațiile de voinici sunt tineretul conștient al neamului care a jurat la Blaj că va apăra prin sânge desrobirea națională din 1918 și desrobirea politică din 1928.

„Că generația de mâine nu va mai răbda ca agenții lui Rothermere să mai încalce vreodată Ardealul și slugile brățieniste să mai ingenucheze vreodată sufletul românesc — care și-a dobândit libertatea prin tragedia de veacuri.”

Bazil Grula.

6 Maiu

Se împlinește Luni un an dela Marea Adunare Națională ținută la Alba Iulia, ca un protest și blestem împotriva conducătorilor de ieri cari n'au ținut seamă de voința poporului românesc de a trăi liber, în propria sa țară!

Nu mai trebuie să amintim nimănui clipele prin cari a

trecut atunci țara — căci ziua de 6 Maiu trăiește în amintirea tuturor.

A fost una dintre cele mai mari sărbători ale neamului românesc care s'a afirmat în fața istoriei ca un popor matur și conștient de drepturile și datoriile sale.

Acum Alba Iulia ne cheamă din nou! La 20 Maiu dl Iuliu Maniu va fi din nou la Alba Iulia ca să consolidăm cuceririle din 1918 și 1928. Nici un Român să nu lipsiască dela Alba Iulia!!

La 20 Maiu să ne vedem din nou în cetatea lui Mihai Viteazul!

Să salvăm agricultura.

Hotărât lucru, este timpul să se termine cu improvizațiile și paliativele în materie de politică agrară!

S'a consumat prea mult retorism, prea multă poezie, s'a bătut suficiență monedă din problema aceasta agrară și eminentamente națională, cântată prea mult — dela poezii noastre de toate calibrele până la demagogia de răspântie este o întreagă gamă de îndrăgostiți ai brazdei românești — înțelegă prea puțin — dovadă concepțiile ce-au rezidat în rezolvirea ei; începem cu legislația standardizării, când știm precis că nu o să avem ce să mai standardizăm, deoarece, după calculele unui specialist în materie, continuând să lucrăm pământul și pe mai departe cași în trecut, vom ajunge în 7 ani să nu mai exportăm grâu, iar în 14 ani să nu mai exportăm nici porumb.

Povestirile acestea sinistre trebuie să facă să trezească în orice piept ce simte adevărat românesc, o conștiință puternică și activă. S'a nedreptățit agricultura — îndrăznește să merg mai departe și afirm — s'a comis o adevărată crimă națională, împiedicând în dezvoltarea ei firească ocupația de căpetenie a peste 85% din locuitorii acestei țări, acei breviții ce și-au apărat glia strămoșască oridecâte ori a trebuit, până la ultima picătură de sânge.

Nu numai că nu s'a încurajat agricultura, dar s'a împilat în cea mai înaltă accepțiune a cuvântului. Taxele și parataxile ce-au frapat produsele agricole sunt o iocană fidelă a politicii antiagrare din ultimul deceniu. Am semănat puțin — neexistând nici o încurajare — am semănat și am lucrat prost — din imposibilitate, lipsindu-ne un inventar agricol modern cum și mașinile cu tracțiune mecanică, din cauza unei politici greșite, sau mai bine zis, din cauza lipsei unei adevărate politici, așa încât sezonul de export ne-a găsit cu puțină dar mai ales proastă marfă pentru exportat. Trăiesc încă în memoria noastră refuzurile marilor întreprinzători din Apus de a mai primi în magazinaj cerealele românești din cauza coeficientului ridicat de impurități ce-l conțineau. Dar în loc ca noi să urmărim în ce rezidă răul: semințe neselectionate, muncă nerațională și imperfectă ca metod — remediindu-le, am început cu standardizarea, adică clasarea naturală ca întâiu să ne îmbunătățim calitatea cerealelor și apoi să le clasificăm.

In plus cerealele destinate exportului au mai avut să suporte și formidabilele taxe prevăzute în tariful vamal, ce au atins de multe ori cam 30—40% din valoarea produsului. Această nouă plagă a fost ultima și adevărată lovitură de grație. După ce țărănul muncea cu sudoarea frunții lui, din zori până în noapte, venea statul la sfârșit, după ce nu-i dăduse nimic, și-i lua până la jumătate din produs. Pentru ce? Pentru că o mentalitate, dacă nu bolnavă, cel puțin neadecvată

(Continuare de pe pag. 1-a)

timpurilor, preconiza de teama invaziei economice străine, o industrializare precoce a țării noastre. Toată politica noastră economică dela războiu încoace oglindește perfect această mentalitate. Prin taxele vamale la import, prin scutirile și avantajele nenumerate — se pot cifra cam la 40% din valoarea produselor, am ajuns să avem o industrie factice, ce trăiește numai din baloanele de oxigen administrate de interesați și cointeresați.

S'au luat dela agricultori 30—40% din produsul muncii lor și s'au dat industriștilor, sau altfel exprimat, s'a luat dela 85% din locuitorii acestei țări și s'a dat unui infim procent de

beneficiari.

O astfel de nedreptate socială nu poate dăinui mai mult! Să sufere o clasă întreagă, masa enormă și anonimă a bravilor fiii ai acestei țări, iar o infimă minoritate să se lăfăiască în bine?

Nu! Este timpul să se repare greșelile trecutului. Dar nu numai prin vorbe. O fi românul născut poet, i-o fi plăcând poezia dar s'a săturat de ea. Țăranului nostru îi trebuie acum semințe selecționate de semănat, un inventar agricol modern, ca să-și poată lucra brazda lui mai bine, iar mai târziu posibilitatea de a-și valorifica la prețul real produsul muncii!

Gh. I. Popescu.

Selecționarea valorilor.

Nu numai nefastele rezultate plausibile ale regimului trecut, dar și asidua perseveranță, cu care s'a propovăduit din partea partidului național-țărănesc dărâ-marea și inhumarea definitivă a acelui regim, a făcut să se cimenteze în conștiința noastră nerăsturnabila convingere, că prin inevitabilul împrejurărilor dictate de imperativul de a exista sau nu ca națiune, partidul odată venit la putere va sfârși cu regimul uzurpării naționale, prin crearea și introducerea unui sistem al refacerii și onestității închinată exclusiv binelui obștesc. Acesta este angajamentul, pe care partidul l-a luat în mod solemn față de țară. Traducerea în fapt concret a acestui angajament reclamă elemente pătrunse de o tenace voință, de a arzătoare năzuință, de a se pune în serviciul noului sistem, reclamă elemente de o pregătire serioasă, de o puritatea sufletească, pe care nici cea mai maleabilă umbră a suspiciunii să nu o poată întuneca, reclamă caractere de granit. Da. Pentru că a te pune în conflict cu trecutul, cu o tradiție împământănită deja, a revoluționa un rău — consacrat de un regim întreg ca ceva bun — înseamnă a fi necesar a da o luptă grea. Și pentru a asigura rezultatul final a luptei, fără doar și poate se impune selecționarea combatanților cu cari intenționezi a da lupta.

Partidul dela putere, care reprezintă pentru țară — fără nici o exagerare — singura nădejde pentru mai bine, care prin compoziția sa întruchipează în sine însăși națiunea, chiar în urma acestor împrejurări trebuie să vegheze cu ochi de vultur la realizarea până la precizie matematică a programului enunțat și ratificat de națiune. Prin orice abatere dela program, s'ar face abuz de încrederea, ce poporul și-a depozitat-o în partid, înscăunându-l la putere prin suveranitatea sa.

Iată de ce imperativul superlativ impune selecționarea valorilor, elementelor dornice și capace a conlucra desinteresat la consolidarea trainică a noului sistem, merit să asigure poporul un viitor, ce datorită cumulului inexorabil al virtuților și calităților sale îl merită, și de care a fost privat numai prin ticăloșia înconștientă a vitregilor conducători de eri, iată de ce partidul trebuie să fie robul principiului propovăduit în opoziție prin cuvintele: „Fiecare la locul său“. Da, fiecare la lo-

cul său, căci numai atunci noul sistem își va da roadele, pe care țara le așteaptă.

În interesul realizării „ad litteram“ a programului, cu care partidul a venit la putere, cerem ca fără șovăire să se respecte din program principiul selecționării valorilor. Căci numai dacă prin o riguroasă selecționare se va pune fiecare la locul său, avem garanța sigură că nici programul, nici sistemul nu va fi compromis.

Să nu se uite deci, că partidul nu are nici un obligament față de nici un membru al său, dacă membrul în urma aptitudinilor sale intelectuale și morale nu bine merită obligamentul, și deci prin firea lucrurilor nu este reclamat de însuși postul la care ar reflecta. A fi membru al partidului și chiar a fi luptat în mod eficace pentru partid, nu poate servi ca merit pentru ca cineva să fie plasat acolo unde nu ar fi indicat.

Să nu se uite, că printre membrii încadrați în partid numai atrași de idealul principiilor și ideilor și de dorința ferbinte de a concretiza aceste principii și idei, prin forța împrejurărilor s'au strecurat și câți-va „membrii“, cari au fost atrași în partid mai mult de farmecul pricopselii, de cât de puterea ideilor și principiilor. Acestia sunt indivizii numiți în limbajul comun „oameni cu tupeu“ sau în altă variantă „lingăi“. Acestia având corolar acțiunii lor singur o ambiție bolnăvicioasă — deci cu nimic justificată — de dragul satisfacerii ambiției lor sacrifică totul. Acestia sunt indivizii, cari neavând nimic comun cu ideea însăși, o compromit cu siguranță, dacă nu azi, mâine. Respectul ideii reclamă punerea la punct a acestor „membrii“.

Iată dar că imperioasa chestie a selecționării valorilor este în nex de cauză și efect cu însăși introducerea și vitalitatea noului regim. De la modul, cum fiecare soldat ai noului regim își va îndeplini rostul său, depinde dacă acest regim își va putea adânci rădăcinile, pentru a putea rezista viscolului desfășurat cu furie de oculta regimului doborât, și care face sfertări enorme pentru a se ridica iarăși.

În interesul cimentării noului regim, de la care întreagă suflarea românească așteaptă salvagardarea binelui obștesc se impune deci a fi fiecare la locul său.

Alhor.

Din nevoile unui popor.

Ziarele din capitală aduc știrea numirii D-lui Dr. Valeriu Moldovan, vicepreședinte al senatului și președintele organizației Partidului Național-Țărănesc din Turda, de Comisar al guvernului pentru Moși. În sfârșit iată-ne ajunși acolo unde doream. Persoana distinsă a D-lui V. Moldovan, trecutul D-sale de neînfricat luptător naționalist și jurist eminent, este chezașia cea mai bună. Cunosător al nevoilor populației din țara Cinbazelor, nu ne îndoim că deindată ce-și va lua postul greu în primire va fi cu trup și suflet al Moșilor.

În acest tinut, ca și în toată țara, sunt multe răni de vindecăt și foarte multe lucruri mișcate, de îndreptat. În zece ani de la unire, aș putea spune cu sufletul împăcat că, pentru Moși nu s'a făcut nimic. S'a bătut apa în piua — au scris gazetele — s'au dat interviuri din partea aceluia, pe cari guvernele trecute i-a încredințat cu postul de îngrijitori ai sorții nevoiașilor de pe cele trei văi ai Munților Apuseni. Sărăcia și boalele grele și-au întins aripile negre peste Ampoiu-Arieș și Someș. În iernile cumplite din 1926—27 și 28 ioaimea rânjea pe la ușile oamenilor. Nenorocitul sistem vamal preconizat și pus în practică de foști guvernanti ai României-Mari, a lovit și în Moși. Vitele ne putând fi exportate au scăzut la preț. Lemnele scumpe — pulberea pentru mine — dinamita — din grația lui Tancred se scumpește în 1923 și ajunge în 1927 mai scumpă decât aurul ce se extrăgea, plus munca omului.

Având țara noastră parte de ministrii până mai eri cu lefuri grase și Consilii de Administrație din belșug — ministrii cari se îngrijau din când în când și de țara — care după concepția lor — era făcută pentru ei și nu ei pentru țară. Avem și azi în Câmpeni urmele unei aduceri aminte ministeriale, E vorba de liceul (azi încă tot gimnaziu) Horia.

Fostul chirurg Dr. Cărmidă Angheliescu — (din mila lui Dumnezeu și voința acestui neam, trecut azi la cele eterne în ce privește ministerul instrucției) a avut grije de Moși și cu mare fast au pus bazele acestui liceu. Din anul 1924 se tot... zidește și azi în 1929 stă ca un schelet plin de tristeți și privește Câmpeni din dealul Mihoeștilor. Sau să-l transforme în spital sau rămâne cu aceiași destinație — dar să se termine odată! Sperăm că noul co-

misar — va face tot posibilul să ducă la sfârșit această lucrare.

Luarea Cărmei de către Dl Iuliu Maniu a fost privită cu bucurie de Moși, fiind siguri de dreptatea ce are să li-se facă. A trebuit să vină Omul chemat de Dumnezeu, să scape țara dela prăpăd și să aibă grije de soarta nenorociților urmași ai lui Horia și lancu. Ce puteam noi să așteptăm dela ceilalți? Ei ne cunoșteau tot atât de bine cum știe un bănașan din Bozovici viața și obiceiurile din Tibet — ori China. Treceau odată în zece ani cu mașinile luxoase — lășau în urmă praf și miros de lux și bogăție — luau masa la „Detunata“ în Abrud și pe urmă se întorceau la București — unde se afixau în calitatea de sprijinitori și luptători pentru „obiditul neam al Moșilor“. Ba mai mult! Tipăriră o carte „Moșii“ în care pe lângă zecile de capitole luate din diferiții autori istorici și economici, mai aduc (autorul) elogiul binefăcătorilor Moșilor. Toți Constantinestii—Popeștii și Cipăienii, formau galeria celor mai mari oameni care s'au jertfit și au murit pentru Moși! Și când colo...

Nu vei găsi însă nimic din situația actuală și din cece ar trebui să se facă pentru ei sau cece s'a făcut. Nuf

Când foamea bătea la porți — ne dădură porumb stricat, dar bine plătit. Am avut parte de senatori, deputați — săraci la Unire — grași și cu palate, astăzi. În colo — poporul a ajuns la sapă de lemn. S'au dat (cel puțin așa se spunea) milioane s'a cheltuit mult (?) „pentru Moși“ sub foștii guvernanti, dar nu s'a făcut nimic. Erau „alți Moși“ sus, pe malul Dâmboviței — cari treceau doar la alegeri prin munți — care încasau ajutoarele ce se spune că s'ar fi dat!

Schimbându-se cursul vremii, am ajuns azi acolo unde de mult ar fi trebuit să ajungem, dar nu s'a putut din cauza vremii vitrege și răutatea oamenilor. Guvernul în fruntea căruia stă azi omul chemat de țară, s'a îngrijit și de noi. Moșii nu vor uita niciodată necazurile trecutului și cu atât mai mult vor binecuvânta binefacerile ce se fac și vor trebui să se facă și în viitor.

Încrăzători în speranțele ce le legăm de numirea d-lui Valer Moldovan, îi dorim ca planurile și intențiunile d-sale bine chibzuite să fie puse în aplicare cât mai repede spre binele aceluia pe care îi reprezintă. Cunoșcând felul de a fi al d-lui Moldovan — din parte-ne îi dorim izbândă! C. Dedușă.

Pentru dl director general al Operei.

— „Romanowsky“ —

Am fost informați în mai multe rânduri de manierele necivilizate ale d-lui Romanowsky și dacă l'am menajat până acum am făcut-o dintr'un spirit de indulgență, pe care azi nu ne este îngăduit să ne-o mai impunem. Căci acest domn Romanowsky a început să-și facă de cap, să provoace și să insulte pe toată lumea.

De exemplu, la serata scriitorilor români s'a întâmplat un regretabil incident la Teatrul Național — provocat tot de acest domn pe care așa se vede n'are nimeni curajul să-l îndrume la datorie și conduită cinstită.

Un grup de studenți dela Universitate au voit să ceară reducere la serata scriitorilor, dar dl Romanowsky — așa trăsniț cum e — a dat ordin jandarmilor să scoată baioneta și să evacueze culoarele teatrului.

Jandarmii, cari n'au dreptul de a scoate baioneta decât la ordinul superiorilor lor, au scos-o la porunca acestui șef-uşier încercând să maltrateze pe studenți. Se'nțelege s'a născut un incident dureros.

Atragem atenția în modul cel mai serios Direcțiunii Teatrului și Operei Române să îndrume la civilitate pe acest domn grec, rus ori bulgar, ce va fi cu numele de Romanowsky, impunându-i să-și schimbe manierele necivilizate căci compromit buna reputație

a instituției de artă și cultură care-l hrănește.

Căci altfel publicul va ști el să reacționeze, cum se cuvine.

Iar Comandamentul de jandarmi îi cerem să ia cele mai drastice măsuri împotriva jandarmilor cari au scos ilegal baioneta împotriva studențimii române.

Altfel nu vom înceta — până ce nu vom vedea purificat terenul și Teatrul Național repus în cadrul de cinste și demnitate, pe care îl compromise domnul șef-uşier Romanowsky.

Cel mai bun preparat contra căderii părului este

„Perogen-Fortuna“

Se găsește la

„Farmacia Fortuna“

Cluj, Piața Unirei No. 33.

Cetiți și răspândiți
CHEMAREA

Un autorizat și distins glas din presă
despre tineretul național-țărănesc.

Aprecierile dlui I. Vinea dela „Curentul“ asupra sfințirii steagurilor chemăriste din jud. Târnava-Mică.

Dl Ion Vinea este un bun și obiectiv cunoscător al sufletului Ardealului și-al marilor mișcări de regenerare națională — pe cari le-a admirat întotdeauna și le-a înfățișat în adevărata lor lumină. Dl Ion Vinea a apreciat cum se cuvine tinerețea creatoare a nației, tinerețe pe care a apărut-o cu fulgerul condeiului ori de câte ori a încercat cineva s'o coboare în prestigiu și demnitate națională.

Față de multiplele insinuări și murdare campanii pe cari o presă iresponsabilă le-a început împotriva operei naționale a „Chemării Tinerimii Române“ operă de ridicare și educare a poporului de jos — dl Ion Vinea s'a ridicat din nou cu toată vigoarea și talentul dsale sguduitor. Dl Ion Vinea a apreciat de altfel totdeauna în cuvinte calde și drepte „Chemăristul“ fiindcă a văzut și a constatat forța tinerească a Ardealului, în 6 Maiu trecut, la marea adunare dela Alba-Iulia.

Dar să vedem cum judecă dl Ion Vinea organizarea voinicilor chemăriști în articolul „Steaguri“ din „Curentul“:

„Steaguri.

Sfințirea steagurilor chemăriste la Blaj a stârnit neliniști și nedumiriri. Presa opoziției obscurantiste și reacționare scapă un răcnet de alarmă: a început organizarea gărzilor roșii. Cuprinsă de presimțiri sinistre și obsedată de cumplite analogii, presa democratică se întrebă și insinuiază: s'au inaugurat oare primele miliții fasciste? Și legalismul strict și imparțial se înșiră alături de pseudodictatorii de deunăzi, pe același fior de teamă, exagerată dinodins. E explicabil. Plăcut nu e, să devii prizonierul unui regim bizuit pe un partid, care s'a organizat militărește: oricâtă încredere ai avea în bunele intenții ale aceluia guvern, care, în cele din urmă, ajunge el însuși, captivul milițiilor sale. Legiunile chemăriste sunt însă cu totul alt decît fascii și decît gărzi verzi sau roșii. E vorba pur și simplu de tineretul național-țărănist din Ardeal, corespunzător tuturor organizațiilor tinerești de partid din vechiul regat. Există și dincoace de munți un tineret de pildă național-liberal, există și un tineret socialist, există și un tineret țărănist, există și un tineret antisemit și în curând aversecanii vor înjgheba, desigur, un tineret al lor, dela șasezeci de ani în sus. Nimănui nu ia dat în gând să se înfricoșeze de toate aceste stegulețe.

Deosebirea însă fundamentală și îngrozitoare dintre tineretul care și-a sfințit steagurile la Blaj și cel pe care-l încap camera de redacție a unor recente publicații neolibérale, bucureștene, e mai întâi de toate numărul. Chemăriștii aceștia sunt înspăimântător de mulți. I-am văzut. Dar ce sunt ei de vină, dacă mișcarea lor cuprinde neamul românesc tânăr, de peste munți? Și decând oare unanimitatea constituie un atentat sau un indiciu de subversivitate? Tineretul chemărist e o organizație politică pe temeiul programului național-țărănist, adică al unui partid de guvernământ, precum se vede.

Că guvernul s'a dus la Blaj, e un bun semn că a început să nu-și neglijeze popularitatea, cel puțin peste munți. Ar fi de dorit să facă același lucru și în vechiul regat, unde tineretul țărănist lăncezește, aproape uitat.

... Ar mai fi de dorit ca aceste doua organizații să comunice și să-și dea mână, suprimând, finerește, arbitrara frontieră înscrisă în suflete, într'un deceniu de ineptă teroare.

... Și în sfârșit, o ultimă deosebire: tineretul chemărist a știut ce vrea și n'a uitat ce a vrut. Dacă această anumită însușire îl face primejdios, nu i se cuvin pentru ea, decît felicitări.

Și-acum iată un pasaj din articolul

„Tinerețe“:

Covârșită, astăzi, de masiva majoritate populară care susține regimul național-țărănist, opoziția liberală are nevoie de evenimente. Fiece amănunt, fiecă incident, trebuie sporit până la proporțiile unui simptom plin de gravitate. S'a procedat așa cu agitația comunistă. Și tam-tamul reclamei organizate în jurul acestui sfelnice primejdii a isbutit să întărească provocările histerice ale cătorva fanatici. Până ce călușul și patul puștii au intervenit. Un cal de bătaie, mai puțin, pentru amatorii de stare de asediu și de dictatură. (De pseudodictatură, firește: fiindcă s'a convins toată lumea că dl Vintilă Brătianu, în afară de cointeresările mănoase, nu are ce dicta). Și iată, prilejul de agitație, de alarmă și de panică, s'a ivit, pe o temă nouă: sfințirea steagurilor chemăriste ale tineretului ardelean la Blaj. Fostul prim-ministru a informat regența asupra uneltirilor dictatoriale ale guvernului. O frază din discursul dlui Vaida-Voevod e luată ca mărturie. Se descoperă o vastă conspirație în toată țara: chemăriștii peste munți, tineretul țărănist în regat, prepară o noapte a Sfântului Bartolomeu, opoziției. Dictatorii de eri se arată cuprinși de un dor subit de legalitate. Bineînțeles, toată această groază și desnădejde, ascund numai ipocrizii. Chemăriștii sunt tinerii național-țărăniști din Ardeal.

Chemăriștii rămân elementul mobil, al propagandei național-țărăniste în Ardeal. Adunarea națională dela Alba-Iulia, e ca număr, opera lor. Rezistența cetățenească efectivă, de peste munți, s'a datorit tot lor. Și-au făcut o misiune din apărarea legalității. De altfel, se știe, sfințirea steagurilor era să aibă loc în lunie trecut, sub liberali...

Să fie această mică furtună un semn că tineretul se decide să pogoare în arenă? Poate că el va împrumuta regimului și întregii vieți politice, ritmul său repezit, spiritul său de hotărâre și acțiune: chiar dacă problema guvernului de azi rămâne, fatal, o problemă financiară. Repeziciunea și îndrăzneala impun până și aurului și cifrei.

I. Vinea.

Chemare de „Ziua Eroilor“

Oprifti-vă o clipă! și cugetați la adevărul pios și îndemnul înalt omenesc al acestor rânduri:

E vorba de glorioșii căzuți, din jertfa cărora a răsărit întregirea Neamului.

Unii au murit în spitale; alții au putut fi îngropați cu grije chiar pe câmpul de luptă, cei mai mulți și-au lăsat însă leșurile lor — fără nume — sub o mână de fărână aruncată în grabă.

Și locurile aceste sfințite — în care trupurile lor s'au plămădit cu glie strămoșască — n'au fost însemnate nici cu o cruce, umil semn, pe care ultimul creștin și-l pune la căpătiul locașului de vecinică odihnă.

Gândiți-vă! că tot temeiul vieții voastre de azi — așezată pe temelii trainice — se datorește, în primul rând, aceluia, care zac dealungul munților, plaiurilor și drumurilor noastre fără un semn la căpătiu?

Vremurile sunt grele, iar nevoile Țării — secătuită de vitregia războiului — multe și mari.

Ajutorul Statului fără sprijinul cetățenilor nu-i îndestulător. Dați obolul vostru neprecupețit pentru eroii noștri, cu gândul că, în locul în care a căzut un luptător și o viață de om s'a stins, s'a pus și cu ajutorul vostru un semn pentru cinstirea lui, a națiunii și a voastră.

De „Ziua Eroilor“ — sărbătoare închinată lor — răspundeți cu prisosință la chemarea societății „Cultul Eroilor“, care se îndreaptă către voi cu gândul că nu o veți lipsi de sprijinul vostru.

Purtați cu mândrie insignele, ce se vor împărți în această zi de societate — drept mărturie vie că v'ați îndeplinit o îndălețitoare îndatorire.

Hotarele morții nu poartă pecești deosebite; ofrandele se primesc și semnele la căpătiu vor fi puse fără vre-o deosebire de religie sau naționalitate.

Președintele Soc. „Cultul Eroilor“

Dr. Miron Cristea

Patriarh al României

6 Maiu 1928.

Adunarea Națională dela Alba-Iulia.

„Poporul așteaptă pe dl Iuliu Maniu.“

Vehiculele instituțiilor publice?

(Nă) Spiritul de bună gospodărie — spre regretul nostru — nu cel românesc a înzestrat mai toate instituțiile de stat: cu fel de fel de trăsuri mai mult sau mai puțin comode, ba chiar luxuoză, — landouri „a la diavol“ — pentru ca pricepuții gospodari și burtoșii comandanți îngreunați de grade și traiu din belșug să se poată mișca cât mai rapid „în interesele instituției“, pe care o conduc; nimic să nu sufere, nimic să nu se repare și îndrumeze decît la timp, cu cât mai puține sacrificii, dar cu maximum de beneficii pentru instituție, pentru obștea orașului, ori a statului întreg, care cu punga lui întreține aceste vehicule!...

Ceeace se petrece însă cu aceste vehicule este o curată sfidare a publicului, un abuz, un jaf în avutul public; o lipsă completă a celui mai elementar bun simț din partea celor ce, adeseori prin alte mijloace decît merite reale, au ajuns în fruntea acestor instituții, în posturile, din cari se răsfăț și lăfădesc ei și familiile lor.

Nu credem și nici nimănui în stat n'a pus la dispoziția cuccanilor, ori domni-

șoarelor trăsuri, întreținute cu banii contribuabililor, ca să se ducă în vizite, la teatru și operă, la coafeur, dentist, ori în piață după lăptuci, sau chiar la un mic rendez-vous, pentruca să vedem aceste trăsuri navetând zilnic pe străzi, ori așteptând pela diferite porți, și colțuri, cărând la spectacole familia și toate rubedeniile...

Este un abuz, o sfidare a măilor de alergători pe jos, după afaceri și treburi mult mai importante, din partea celor ce muncesc cu adevărat pentru o pâine dar și pentru binele obștesc... Indură mâile de anonimi, rabdă, privește lung și spun: „așa-i la noi!“

Nu mai sunt conții și contesele cari sfidau cel puțin din propria lor pungă; dar avem pe „baronii și baronesele“ parvenite cu toată șleaha lor de parveniti, cari se lăfădesc și ne sfidează din trăsurile întreținute cu banii birurilor noastre.

Mai mult bun simț, mai puțin abuz, și mai multă grijă din partea celor în drept, credem că n'ar strica!

Vom reveni cu nume de va fi nevoie; atât deocamdată!

